

Sygn. akt III Ca 1863/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Marcin Rak

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2015 roku w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko D. W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 22 maja 2015 roku, sygn. akt I C 191/15

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2 w ten sposób, że ponad należności zasądzone w punkcie 1 zasądza od pozwanego na rzecz powoda odsetki ustawowe od kwoty 357,54 zł (trzysta pięćdziesiąt siedem złotych i pięćdziesiąt cztery grosze) od dnia 25 listopada 2014 roku do dnia zapłaty,
2. oddala apelację w pozostałej części,
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Marcin Rak

Sygn. akt III Ca 1863/15

UZASADNIENIE

Powód domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 1.516,12 zł z ustawowymi odsetkami od 25 listopada 2014 r. i kosztami procesu. Należność ta obejmowała nabytą w drodze cesji wierzytelność na którą składały się: kapitał kredytu w kwocie 500 zł, odsetki umowne w kwocie 96,11 zł, odsetki karne w kwocie 331,54 zł oraz koszty w wysokości 562,47 zł. Nadto powód naliczył odsetki od kapitału od dnia 1 lipca 2014r. do dnia wniesienia pozwu w kwocie 26 zł.

Pozwany nie stawił się na rozprawę i nie złożył odpowiedzi na pozew.

Wyrokiem zaocznym z 22 maja 2015 roku Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1 516,12 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 25 listopada 2014 roku od kwoty 1 158,58 zł; oddalił powództwo w pozostałym

zakresie; zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 630 zł tytułem zwrotu kosztów procesu; wyrokowi w części uwzględniającej powództwo nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

Wyrok ten zapadł po ustaleniu, że w dniu 3 sierpnia 2007 r. pozwany zawarł z pierwotnym wierzycielem (...) Bankiem S.A. we W. umowę limitu kredytowego i korzystania z karty kredytowej, na podstawie której otrzymał limit w kwocie 500 zł na okres jednego roku automatycznie przedłużaną na kolejne okresy przy braku wypowiedzenia. Strony ustaliły, iż kredyt jest oprocentowany według zmiennej stopy procentowej, która w dniu zawarcia umowy wynosi 21,90%. Kredyt nie został spłacony w całości. Dnia 20 kwietnia 2010 r. bank wystawił bankowy tytuł egzekucyjny na kwotę 1.038,01 zł, wskazując, iż dalsze odsetki od dnia następnego po wystawieniu tytułu naliczane będą od kwoty 500 zł w wysokości maksymalnej. Powód nabył tą wierzytelność na podstawie umowy cesji z dnia 27 czerwca 2014 r.

Uwzględniając te ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy zważył, że pozwany nie zaprzeczył wysokości dochodzonej kwoty należności głównej ani sposobu naliczenia skapitalizowanych odsetek od kapitału, kosztów oraz odsetek od należności przeterminowanych. Wobec tego Sąd Rejonowy powództwo w tej części uznał za zasadne. Według Sądu I instancji roszczenie w zakresie dalszych odsetek ustawowych od zasądzonych należności zasadne było jedynie od kwoty 1.158,58 złotych obejmującej należność główną, odsetki umowne i koszty. Pozostała część należności głównej stanowiła bowiem skapitalizowane odsetki maksymalne, co zdaniem Sądu Rejonowego wyłączało możliwość naliczania od nich dalszych odsetek. Przyznanie powodowi takiego uprawnienia byłoby jednoznaczne z naruszeniem przepisów o odsetkach maksymalnych.

Apelację od tego wyroku w części oddalającej powództwo i rozstrzygającej o kosztach postępowania wniósł powód zarzucając:

- naruszenie art. 233§1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. polegające na dowolnym przyjęciu, że powód dochodził pozwem odsetek maksymalnych od kwoty niespłaconego kapitału w wysokości 500 zł. za okres od 1 lipca 2014 roku do dnia wniesienia pozwu, podczas gdy od tej kwoty powód dochodził odsetek ustawowych od dnia cesji do dnia wniesienia pozwu,

- naruszenie art. 481§1 k.c. w zw. z art. 482§1 k.c. oraz art. 359§2¹, §2², §2³ k.p.c. polegające na uznaniu, że niedopuszczalne jest naliczanie dalszych odsetek od skapitalizowanych odsetek maksymalnych, podczas gdy po skapitalizowaniu odsetki maksymalne tracą swój dotychczasowy charakter i stają się należnością kapitałową, która może być oprocentowana.

Formułując te zarzuty domagał się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie odsetek ustawowych od kwoty 357,54 zł od dnia 25 listopada 2014 roku do dnia zapłaty oraz całości kosztów procesu, a także zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zaskarżony wyrok, z uwagi na regulację art. 378§1 k.p.c. podlegał kontroli instancyjnej jedynie w części oddalającej powództwo i rozstrzygającej o kosztach postępowania. W pozostałej części jako niezaskarżony był bowiem prawomocny.

Analiza materiału sprawy pozwala na stwierdzenie, że kwota 357,54 złotych, od której Sąd Rejonowy nie przyznał powodowi odsetek, obejmuje kwotę 331,54 złotych stanowiącą skapitalizowane odsetki naliczone według umownej wysokości przez pierwotnego wierzyciela w okresie poprzedzającym cesję oraz kwotę 26 złotych stanowiącą skapitalizowane przez powoda odsetki ustawowe od kapitału za okres od dnia cesji do dnia wytoczenia powództwa. Wniosek taki wynika wprost z dokładnej analizy uzasadnienia pozwu precyzującego jakie należności składają na dochodzoną należność główną, które to twierdzenia Sąd Rejonowy uznał za prawdziwe w trybie art. 339§2 k.p.c., co nie było kwestionowane na etapie postępowania odwoławczego.

Rację miał zatem skarżący gdy zarzucał Sądowi Rejonowemu nieuzasadnione przyjęcie, że cała kwota 357,54 złotych, od której tenże Sąd odmówił zasądzenia dalszych odsetek, stanowiła skapitalizowane odsetki umowne w maksymalnej wysokości. W zakresie kwoty 26 złotych były to bowiem skapitalizowane odsetki ustawowe od kapitału za okres poprzedzający wytoczenie powództwa i prawo do naliczania odsetek ustawowych od tej kwoty od dnia wytoczenia powództwa nie powinno wzbudzać wątpliwości w świetle jednoznacznej regulacji art. 482 k.c.

Okoliczność, że pozostała część omawianej należności odsetkowej stanowiła skapitalizowane odsetki umowne naliczone – jak uznał Sąd Rejonowy – według stopy maksymalnej, także nie stanowiła przeszkody do żądania od niej dalszych odsetek zwłaszcza, że dniem ich kapitalizacji był dzień dokonania cesji, a więc dzień poprzedzający wytoczenie powództwa i dzień rozpoczęcia naliczania przez powoda odsetek ustawowych od kapitału.

W tym aspekcie wskazać trzeba, że art. 482 k.c. nie ogranicza uprawnienia do naliczania odsetek od zaległych odsetek od tego czy zaległe odsetki mają charakter ustawowy, umowny czy maksymalny. Jak natomiast wyjaśniono w orzecznictwie roszczenie o odsetki, raz powstałe, uzyskuje byt samodzielny, a samodzielność polega także na możliwości odrębnej ochrony sądowej. Kapitalizacja odsetek i żądanie od nich dalszych odsetek na podstawie art. 482 k.c. sprawia, że skapitalizowane odsetki tracą charakter świadczenia ubocznego i same stają się odrębnym świadczeniem (por. uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 października 1997 r., III ZP 16/97, OSNAPiUS 1998/7/204 oraz z dnia 28 czerwca 1999 r., III CZP 12/99, OSNC 2000/1/1).

Skoro skapitalizowane odsetki stają się odrębnym, samoistnym świadczeniem, to dla realizacji objętego art. 482 k.c. uprawnienia do naliczania odsetek od tego świadczenia nie ma znaczenia w jaki sposób ono powstało. Zatem wykreowane przez Sąd Rejonowy ograniczenie nie znajdowało normatywnego uzasadnienia.

Z tych też względów Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w części dotyczącej oddalonego roszczenia odsetkowego, a to na podstawie art. 386§1 k.p.c.

W pozostałej części, to jest dotyczącej rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c. Jakkolwiek Sąd Rejonowy nie uzasadnił rozstrzygnięcia o kosztach, to nie budziło wątpliwości, że na rzecz powoda na zasadzie 100 k.p.c. (wobec oddalenia powództwa w nieznacznej części) zasądzona została cała kwota poniesionych przez niego kosztów postępowania obejmujących poniesioną opłatę od pozwu (30 zł) oraz wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości stawki minimalnej (600 zł) zgodnej z §6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 461). Zmiana wyroku i uwzględnienie powództwa w całości nie mogła zatem prowadzić do zasądzenia dalszych należności z tytułu kosztów procesu w I instancji.

Dlatego Sąd Okręgowy oddalił apelację w pozostałej części jako bezzasadną, a to na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. obciążając nimi w całości pozwanego wobec tego, że apelacja okazała się zasadna w przeważającej części. Zasądzona na rzecz powoda należność obejmowała opłatę od apelacji (30 zł) oraz wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości stawki minimalnej ustalonej od wartości przedmiotu zaskarżenia, zgodnie z §6 ust. 1 w zw. z §13 ust. 1 pkt 1 cytowanego rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie.

SSO Marcin Rak